

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: 20/05/22
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΔΥΟ (2)
ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

Α. Το ποιητικό υποκείμενο συμβουλεύει σε β' ενικό πρόσωπο τον κάθε άνθρωπο να διατηρεί ακέραιη την προσωπικότητά του, αποφεύγοντας ανούσιες και ανώφελες συναναστροφές και συμβατικές σχέσεις. Ο τίτλος του ποιήματος, ο οποίος επαναλαμβάνεται στον 3^ο στίχο δηλώνει τη δυσκολία επίτευξης αυτής της προτροπής και την αξία της προσπάθειας που καταβάλλει κανείς. Δεν είναι εύκολο να αντισταθεί οποιοσδήποτε στην ψυχολογία της μάζας, τουλάχιστον αν προσπαθήσει. Στον τελευταίο στίχο προβάλλεται το αποτέλεσμα του ευτελισμού της ζωής, καθώς ελλοχεύει ο κίνδυνος της αλλοτρίωσης. Με τη χρήση της παρομοίωσης «σα μια ξένη φορτική» τονίζεται η αποξένωση ως απόρροια των επιφανειακών σχέσεων. Ο άνθρωπος κινδυνεύει να χάσει την ιδιαιτερότητά του και την προσωπική του αξία επηρεασμένος από τη δύναμη του συνόλου.

ΘΕΜΑ Β

Β1. Το ποίημα «Όσο μπορείς» κατατάσσεται στην κατηγορία των διδακτικών-φιλοσοφικών ποιημάτων του Καβάφη. Με τη χρήση β' ενικού προσώπου και της προτρεπτικής υποτακτικής «όσο μπορείς να κάμεις», «μην την εξευτελίζεις» το ποιητικό υποκείμενο συμβουλεύει τους αναγνώστες αλλά και τον εαυτό του αναφορικά με τη στάση που πρέπει να κρατούν στη ζωή τους ως προς το κοινωνικό τους περιβάλλον. Προτρέπει να μην αναλώνονται σε κοσμικές εκδηλώσεις, συνάπτοντας ρηχές και ανιαρές σχέσεις.

Β2. Η γλώσσα του ποιήματος είναι απλή, δημοτική «προσπάθησε τουλάχιστον όσο μπορείς». Ο Καβάφης, όμως, διεύρυνε το εκφραστικό φάσμα της δημοτικής συνδυάζοντάς τη με λόγιες λέξεις και στοιχεία, π.χ. «στην πολλή συνάφεια του κόσμου» και «την καθημερινή ανοησία», προσθέτοντας και λίγες ιδιωματικές, «πηαίνοντας», «στες».

ΘΕΜΑ Γ

Οι άνθρωποι σήμερα πηγαίνουν σε κοσμικές εκδηλώσεις, πάρτι ή δεξιώσεις, όπου παρευρίσκεται πλήθος κόσμου και κυριαρχούν η υποκρισία, η προσποιητή ευγένεια και οι συζητήσεις για ευτελή ζητήματα. Οι περισσότεροι σε αυτές τις συγκεντρώσεις επιδεικνύουν τα χρήματα και τις γνωριμίες τους. Σε τέτοιες καταστάσεις ο άνθρωπος δεν καλλιεργείται πνευματικά ούτε ανυψώνεται ηθικά, αφού επικρατεί η ομοιομορφία και η ψυχολογία της μάζας. Δεν αναπτύσσει ουσιαστικές και ποιοτικές σχέσεις και υποβιβάζεται η αξιοπρέπειά του, εφόσον περισσεύει η ιδιοτέλεια, η ανοησία και η ματαιοδοξία. Αυτό που

έχει τελικά σημασία είναι η προάσπιση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του καθενός και η διατήρηση της μοναδικότητάς του. Πρέπει να έχουμε αξίες και κρίση και να προστατεύουμε τη ζωή μας από τη φθορά, αυξάνοντας την αυτοεκτίμησή μας. Είναι απαραίτητο να μην εκτιθέμεθα σε ανούσιες συναναστροφές, διάγοντας μια ζωή ανυπόφορη και ξένη, αλλά να συνάπτουμε υγιείς σχέσεις με βάθος με ανθρώπους ειλικρινείς και έντιμους που θα μας συντροφεύουν για μια ζωή.

